

Прегледни рад

Примљено: 15. 7. 2014.

Ревидирана верзија: 8. 10. 2014.

Одобрено за штампу: 18. 6. 2015.

UDK 334.752

338:336.13

ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ СА УНИТАРНИМ ДЕЈСТВОМ – ДА ЛИ ЈЕ ЦИЉ ОСТВАРЉИВ?^а

Сања Радовановић, Атила Дудаш

Универзитет у Новом Саду, Правни факултет, Нови Сад, Србија

**S.Radovanovic@pf.uns.ac.rs*

Апстракт

У данашње време, знање и иновације представљају покретачке факторе привређивања, односно тржишта. Патент, као правни оквир заштите иновативне делатности, има стога наглашену и тржишну функцију. Наиме, признањем патентне заштите, титулар права стиче одређену тржишну предност која пролази из овог својеврсног правног монопола. Ове позиције се гарантују у оквиру територије једне државе, али потреба промета роба, услуга и знања, данас више него раније, прелази националне границе. Са овом чињеницом се, на посебан начин, суочава Европска унија чији је примарни циљ стварање и очување јединственог тржишта. Стога, питање патентне заштите представља један у низу инструмената којима се он (циљ) остварује. У правцу унификације патентног система су уложени бројни напори, а последњи је резултирао „пакетом патентних прописа“, којем овај рад посвећује посебну пажњу. Имајући у виду околности које су претходиле доношењу овог патентног пакета, те тренутно стање у погледу његове правне обавезности, у раду ће се анализирати релевантне одредбе „пакета“. Након тога ће се покушати одговорити на питање да ли наведени прописи могу одговорити примарном захтеву – стварању европског патента у циљу заштите јединственог тржишта.

Кључне речи: европски патент, европски патент са унитарним дејством, јединствени патентни суд.

---

^а Чланак је настао као резултат рада на научноистраживачком пројекту бр. 43008 под називом *Развој метода, сензора и система за праћење квалитета воде, ваздуха и земљишта* који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

EUROPEAN PATENT WITH UNITARY EFFECT – IS THE GOAL FEASIBLE?

Abstract

Nowadays, knowledge and innovation are the driving factors of market economy, whereby patent, as the legal framework for the protection of innovative activities, has a substantial role. By granting a patent, the patent holder acquires certain competitive advantage arising from this specific legal monopoly. The exclusive rights of the patent holder are guaranteed within the territory of a given state, for which the patent is granted, although the need of trade in goods, services and knowledge, today more than ever before, overreaches national boundaries. The European Union, whose primary goal is the creation of a single market and its preservation, in a special way, faces this challenge too. In this pursuit the protection of inventions by patents is one of the instruments that serve the realization of the said goal. Numerous efforts have been made towards the unification of the patent system in the European Union. The last one resulted in the adoption of the so-called "patent package", a legislative initiative consisting of two Regulations and an international Agreement, laying grounds for the creation of unitary patent protection in the EU, which this paper pays special attention to. Taking into account the circumstances that preceded the adoption of the "patent package", and the current state concerning its legal effect, an attempt is made in this paper, having analyzed its relevant provisions, to assess whether the "patent package" can answer its primary requirement - the creation of a truly European patent in order to enhance the functioning of the internal market.

Key words: European patent, European patent with unitary effect, Unified Patent Court

ПРВИ ПОКУШАЈИ СТВАРАЊА ЈЕДИНСТВЕНОГ РЕЖИМА ПАТЕНТЕ ЗАШТИТЕ ПРОНАЛАЗАКА У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Да бисмо могли да разумемо због чега процес уједначавања патентног права представља изазов правној науци, те да у овом раду изразимо мишљење у погледу реалне могућности да се оствари униформна патентна заштита, укратко ћемо приказати напоре који су претходили стварању актуелних нормативних оквира унутар Европске уније.

Наиме, патентна заштита представља један од предуслова развоја иновација, па тиме и тржишта. Притом, привилегована тржишна позиција коју она обезбеђује, има примарно национални карактер. Због тога се у промету заштићених проналазака мора водити рачуна о чињеници да ли је он заштићен и на тржишту на које се извози. Ово питање је нарочито осетљиво на нивоу Европске уније будући да је основна идеја њеног настанка управо стварање заједничког, односно јединственог тржишта. Стога, у контексту наведеног, проблем правног оквира патентне заштите нужно захтева наднационалну активност усмерену на стварање јединственог, или барем уједначеног, регионалног система патентне заштите проналазака на територији Европе.

Резултат првих напора у том правцу представља усвајање Конвенције о издавању европских патената (КЕП).¹ КЕП припада групи међународних конвенција које немају за циљ да успоставе гаранцију националног третмана странаца подносилаца патентних пријава, као што је то у случају Париске конвенција о заштити индустријске својине, већ да рационализују поступак издавања патената. На међународном нивоу таквим се сматра Уговор о сарадњи у области патената, а на регионалном, европском нивоу КЕП (Марковић Поповић, 2013, стр. 339). Смисао усвајања КЕП-а био је у томе да се створи јединствени, наднационални систем издавања патената, с тим да патент има правно дејство само на територији одређених држава (оних које је подносилац пријаве назначио у својој патентној пријави). КЕП, заправо, омогућава да подношењем једне патентне пријаве подносилац добије мноштво националних патената, без обзира на то да ли је пријава поднета непосредно Европском заводу за патенте или националном заводу (Дамњановић, 2004, стр. 148). Европски патентни систем представља посебан споразум у смислу чл. 19 Париске конвенције, и не замењује националне патентне системе већ установљава поступак издавања патената на европском простору (Дамњановић, 2004, стр. 151). Стога се њиме обухвата поступак добијања патента од тренутка подношења европске патентне пријаве до признања европског патента (Ђеранић, 2012, стр. 158). Након тога, патент се враћа у националне оквире. Дакле, у погледу најважнијих питања, као што су дејство, престанак и заштита, примењују се национални прописи, који се међусобно на европском простору могу битно разликовати.

Европски патентни систем се у пракси показао скупим и сложеним: патентни захтеви се морају преводити на службене језике оних држава за чију територију се заштита тражи, носилац патента мора да плаћа онолико такси за одржавање за колико држава је патент издат, у свакој држави за коју је патент издат носилац патента мора да ангажује домаће заступнике, итд (Ђеранић, 2013, стр. 764). С обзиром на то да је КЕП међународни акт, а не акт Европске уније, овакво решење, које уважава интересе суверених држава потписница, изгледа као једино могуће. Међутим, с аспекта јединственог тр-

---

¹ Конвенција о издавању европских патената (у даљем тексту: КЕП) усвојена је 1973. године и ступила на снагу 1977. године. Конвенцијом је основан Европски патентни завод, чије су чланице осим држава чланица Европске уније и Албанија, Исланд, Лихтенштајн, Бивша Југословенска Република Македонија, Монако, Норвешка, Сан Марино, Швајцарска, Турска и Србија (<http://www.epo.org/about-us/organisation/member-states.html>, интернет страница Европског завода за патенте). Србија је КЕП ратификовала 2010. године (Закон о потврђивању конвенције о признавању европских патената, 2004).

жишта ЕУ, систем показује значајне мањкавости. Највећим делом, оне су у вези са чињеницом да се задржавањем патента у националним оквирима, посредним путем сужава јединствено тржиште, односно тржиште заштићених производа, тј. поступака.

Могући излаз из овакве ситуације идентификован је у установљавању правог комунитарног патента, који би подразумевао не само јединствени поступак пријаве, већ и јединствено дејство на целој територији Европске уније. Први покушаји ове врсте, усвајање Конвенције о комунитарном патенту, као и Споразума о комунитарном патенту, седамдесетих и осамдесетих година прошлог века, показали су се неуспешним. Због непостојања политичке воље у Унији, ни Конвенција, ни Споразум никада нису ступили на снагу (Фишер, 2007, стр. 32).²

ИЗАЗОВИ ТОКОМ ПРИПРЕМАЊА И УСВАЈАЊА „ПАКЕТА ПАТЕНТНИХ ПРОПИСА“

Почетком миленијума упркос негативном искуству Конвенције и Споразума о комунитарном патенту, оживљена је идеја о увођењу једног патентног система са јединственим дејством на територији целе Европске уније. Комисија Европске уније је у јулу 2000. године израдила Нацрт уредбе о комунитарном патенту, који је касније, због ступања на снагу Лисабонског уговора, променила назив у Уредбу о унитарном патенту. У децембру 2003. године предложен је и текст Споразума о оснивању суда за комунитарни патент (Ферранић, 2013, стр. 764), који је требало да допуни предложене уредбе правилима о решавању патентних спорова. На иницијалном нацрту Комисије се радило читаву једну деценију, те је Комисија тек у априлу 2011. године могла законодавним органима Уније да упути предлог аката чији је циљ успостављање јединственог система патентне заштите проналазака у Европској унији: Уредба о спровођењу ближе сарадње у области стварања заштите унитарним патентом (Уредба бр. 1257/2012)³, Уредба о спровођењу ближе сарадње у области стварања заштите унитарним патентом која се тиче превође-

---

² Занимљиво је да су слична настојања у погледу заштићених ознака успешно окончана усвајањем Уредбе о комунитарном жигу (Council Regulation (EC) No 2007/09 on the Community Trade mark).

³ Regulation (EU) No 1257/2012 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2012 implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection.

ња (Уредба бр. 1260/2012)⁴ и Споразум о јединственом патентном суду⁵. Ови акти, познати под јединственим називом „пакет патентних прописа“, после неколико измена и допуна усвојени су у току 2012. и 2013. године.

Новим патентним прописима су напуштени ранији термини „комунитарни патент“ и „патент Европске уније“ и усвојен термин „унитарни патент“. Већ сама промена термина указује на домет наведених аката и систем који је њима установљен. Наиме, системом издавања унитарног патента нису обухваћене све државе чланице већ само оне које су у режиму тзв. ближе сарадње (*enhanced cooperation*) (Марковић-Поповић, 2013, стр. 362).

Иако је правни оквир за остварење уже сарадње између појединих чланица Европске уније, тј. сарадње која не обухвата све чланице (Уговор о Европској унији, чл. 43–45 и Уговор о оснивању Европске заједнице, чл. 11), постојао и пре Лисабонског уговора, она је врло ретко коришћена због другачије политичке климе која је тада владала. Лисабонски уговор је суштински модификовао режим ближе сарадње из претходних оснивачких уговора и поједноставио услове његове примене (Craig & Úrca, 2011, 142). Начелни правни основ успостављања ближе сарадње налази се у Уговору о Европској унији (чл. 20), док су детаљни услови у Уговору о функционисању Европске уније (чл. 326–334).⁶ Режим ближе сарадње може да буде успостављен у области која не спада у искључиву надлежност Европске уније, ради остваривања циљева Уније, заштите њених интереса и јачања процеса интеграције. Свакој чланици Уније мора бити омогућено приступање уговору о успостављању ближе сарадње (Уговор о Европској унији, чл. 20 ст. 1). Ближа сарадња се успоставља по одлуци Савета као последња могућа опција, под условом да Савет процени да се циљеви, којима ближа сарадња тежи, не могу остварити у разумном року на нивоу целе Уније и да би у таквој сарадњи учествовало најмање девет држава чланица (Уговор о Европској унији, чл. 20 ст. 2).

Позивајући се на правни основ у Уговору о Европској унији и Уговору о функционисању Европске уније, а имајући у виду одсу-

⁴ Council regulation (EU) no 1260/2012 of 17 December 2012 implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection with regard to the applicable translation arrangements.

⁵ Agreement on a unified patent court.

⁶ Ступањем на снагу Лисабонског уговора поједностављен и консолидован је систем оснивачких уговора Европске уније: уместо више оснивачких уговора који су много пута мењани, ступањем на снагу Лисабонског уговора сада важе само уговори закључени у Лисабону: (нови) Уговор о Европској унији и Уговор о функционисању Европске уније.

ство опште политичке сагласности на нивоу целе Европске уније, Савет је 10. марта 2011. године одобрио успостављање ближе сарадње ради стварања унитарног система патентне заштите (Одлука Савета бр. 2011/167/EU).⁷ Дакле, велика већина (25 од 27) земаља чланица није могла да утиче на неслагање две државе, због чега је изостало усвајање ових аката у редовном поступку (Уредба бр. 1257/2012, Преамбула, т. 3 и Уредба бр. 1260/2011, Преамбула, т. 1).

Једине две државе чланице⁸ које нису учествовале у ближој сарадњи ради успостављања европског патентног система са унитарним дејством, Италија и Шпанија, поднеле су у мају 2011. године тужбе Европском суду правде ради поништаја одлуке Савета бр. 2011/167/EU, којом је дозвољена ближа сарадња (Ђеранић, 2013, стр. 767), позивајући се, између осталог, на: ненадлежност Савета да одлучује о ближој сарадњи у овим питањима, језичку дискриминацију и непоштовање претходног услова да успостављање ближе сарадње мора бити последња могућа опција. Ослањајући се на ставове општег правобраниоца при Суду Европске уније, изнете на седници Европског парламента у децембру 2012. године, када је одлучивано о усвајању уредаба (деталније о аргументима општег правобраниоца, Ђеранић, 2013, стр. 775), Суд је одбио наведене тужбе.⁹

Након што су усвојене уредбе из пакета патентних прописа, Шпанија је поново покушала да опструише систем унитарног патента, те је поднела тужбу европском Суду оспоравајући њихову правну ваљаност. Овом приликом јој се није прикључила Италија, која је потписала Споразум о јединственом патентном суду (Ђеранић, 2013, стр. 776).

Уредбе о унитарном патенту су ступиле на снагу двадесет дана након њиховог објављивања у службеном гласилу Европске уније (Уредба бр. 1257/2012, чл. 18 ст. 1; Уредба бр. 1260/2012, чл. 7 ст. 2), тј. почетком 2013. године, али се још не примењују. Наиме, у завршним одредбама прописано је да њихова примена почиње 1. јануара 2014. године или од дана када Споразум о јединственом патентном суду ступи на снагу, при чему ће се за почетак примене узети каснији датум (Уредба бр. 12578/2012, чл. 18 ст. 2; Уредба бр. 1260/2012, чл. 7 ст. 2). Како је 1. јануар 2014. године прошао, даном почетка примене уредаба одређује једино дан ступања на снагу Спо-

---

⁷ Council Decision 2011/167/EU of 10 March 2011 authorising enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection.

⁸ У међувремену је Европској унији приступила и Хрватска, али се још није укључила у ближу сарадњу у области унитарног патента (Марковић Поповић, 2013, стр. 362).

⁹ Judgment of the Court (Grand Chamber) in Joined Cases C-274/11 and C-295/11, 16 April 2013.

разуме о јединственом патентном суду. Иако се претпостављало да ће то бити почетком 2015. (Ђеранић, 2013, стр. 776), чињеница да су до јула 2014. само четири државе ратификовале Споразум (Аустрија, Француска, Шведска и Белгија – извор: интернет страница Европске комисије), донекле умањује очекивања да ће унитарни патент убрзо заживети.

ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ СА УНИТАРНИМ ДЕЈСТВОМ

Правила о признању европског патента са унитарним дејством

Европски патент са унитарним дејством, као што смо већ рекли, представља оживљену идеју о јединственом патенту за целу територију Европске уније. Материјалноправно посматрано, он не уводи нови патентни систем, поред већ постојећих система патентне заштите (национални патент или европски патент који се издаје на основу КЕП-а). То значи да се њиме не замењују постојећи већ се, у смислу КЕП-а, овај режим патентне заштите сматра посебним споразумом (Уредба бр. 1257/2012, чл. 1 ст. 2). Другим речима, подносиоци патента се слободно опредељују да ли ће поднети националну пријаву патента или европску пријаву патента, али у оквиру потоњег постоји и могућност захтева за унитарним дејством. (Подсећања ради, класични европски патент има дејство на територији оних држава које су означене у патентној пријави, али је потребна и накнадна национална верификација.)

Да би по европској пријави патент добио унитарно дејство, патентни захтеви морају бити исти у погледу свих држава које учествују у ближој сарадњи. При том, унитарно дејство се мора регистровати у посебном Регистру европских патената са унитарним дејством (чл. 3 ст. 1, чл. 2 ст. 1, т. е). Овај Регистар се сматра саставним делом Европског регистра патената, који води Европски завод за патенте.

Унитарно дејство европског патента огледа се у чињеници да титулар ужива једнаку правну заштиту у свим државама партиципантима. То, надаље, подразумева да ограничење, преношење, уступање, поништај или престанак важења производи дејство истовремено у свим државама учесницама ближе сарадње (чл. 3 ст. 1, чл. 2 ст. 2). Ипак, унитарно дејство је значајно сужено чињеницом да се принудне лиценце, у погледу ових патената, издају само за територију одређене државе и према њеним националним прописима (Преамбула, т. 10). Ово изузимање има оправдање у чињеници да је принудна лиценца један од инструмената заштите конкуренције, што је свакако искључива надлежност Уније.

Надаље, унитарно дејство европског патента настаје моментом објављивања признања патентне заштите у Европском билтену патената Европског завода за патенте. Државе које учествују у ближој сарадњи имају обавезу да предузму мере да се европски патент, чије је унитарно дејство регистровано или проширено и на њихову територију, од момента његовог објављивања у Европском патентном билтену (чл. 4) не сматра по дејству националним патентом. Чини се да се управо у овој одредби налази инструмент унитаризације европског патента, будући да се, у погледу осталих процесних питања, европски патент са унитарним дејством не разликује од свог језгра, класичног европског патента.

Патент са унитарним дејством овлашћује носиоца да спречи трећа лица на територији било које од земаља партиципаната да предузимају радње које су обухваћене патентном заштитом (чл. 5 ст. 1), односно које директно или индиректно доводе до повреде патента. При том се поново сужава унитарно дејство, те патент има национални третман у погледу предмета својине.

Наиме, унитарни патент ће се сматрати националним патентом, оне државе учеснице у ближој сарадњи, на чијој територији је, према подацима из регистра Европског завода за патенте, у моменту подношења патентне пријаве, подносилац имао пребивалиште или главно место пословања, односно место пословања ако се претходни критеријуми не могу применити (чл. 7 ст. 1). У случају да је пријаву поднело више лица, меродавно ће бити национално право државе припадности оног подносиоца који је први означен у пријави (чл. 7 ст. 2). Ако се ниједан од наведених критеријума не може применити, унитарни патент ће се сматрати националним патентом оне државе на чијој територији се налази седиште Европског завода за патенте (чл. 7 ст. 3). Ова права, међутим, нису условљена уписом у национални регистар патената (чл. 7 ст. 4).

Правна заштита по основу унитарног патента се не односи на радње које су извршене на производу који је настао коришћењем патентираног проналаска на територији било које земље која учествује у ближој сарадњи, уколико је производ пуштен у промет на територији Уније, пре него што је патент почео да производи унитарно дејство, од стране носиоца патента, тј. долази до исцрпљивања права носиоца патента. Притом, носилац патента може да опозове даљу комерцијализацију заштићеног производа (чл. 6).

Уредбом државе учеснице у ближој сарадњи преносе одређена овлашћења на Европски завод за патенте која су неопходна за функционисање система унитарног патента. Ту се, пре свега, мисли на овлашћења за вођење поступка по патентним пријавама, упис унитарног дејства у европски Регистар патената, објављивање превода у складу са Уредбом бр 1260/2012, итд. (чл. 9 ст. 1). Државе учеснице

у ближој сарадњи усвајањем Уредбе преузеле су обавезу да сарађују у реализацији система унитарне патентне заштите у Унији, ради чега ће образовати комитет у ужем саставу Управног савета Европског завода за патенте. Задатак комитета јесте да се брине о остварењу задатака Завода у вези са унитарним патентом и надзире њихово остварење, односно одлучује о расподели дела прихода од такси за одржавање унитарних патената (чл. 9 ст. 2 и 3).

У вези са финансирањем система унитарне патентне заштите, Уредба прописује да се ови додатни послови Европског завода за патенте морају финансирати из такси које се плаћају за признање унитарног патента (чл. 10). Таксе за одржавање унитарног патента, као и увећане таксе због доцње у плаћању, уплаћују се непосредно Европском заводу за патенте (чл. 11 ст. 1). Износ такси за одржавање европског патента утврђује се прогресивно током трајања патентне заштите. При том се нарочито треба имати у виду да се из њихових износа покривају трошкови у вези са признањем патента и његовом администрацијом, као и да заједно са накнадама које се уплаћују пре признања патента обезбеђују уравнотежени буџет Европског завода за патенте (чл. 12 ст. 1). Уз то, утврђивање износа таксе за одржавање треба да стимулише иновативну делатност и конкурентност европских привредних организација, нарочито малих и средњих предузећа. Наравно, величина територије на коју се унитарни патент односи такође утиче на одмеравање висине таксе, али и износ који се плаћа за одржавање националног патента. У том смислу, Уредба поставља критеријум просечне националне таксе за одржавање класичног европског патента који производи дејство у држави партиципанту, у време када је такса за одржавање први пут одмерена (чл. 12 ст. 2).

Половину прихода од такси задржава Европски завод за патенте, док се преостала половина распоређује између држава учесница у ближој сарадњи, према размери коју одреди комитет у ужем саставу Управног савета Европског завода за патенте (чл. 13 ст. 1). Расподела прихода између држава партиципаната треба да се утврди поштено, правично и на основу релевантних критеријума, као што су број патентних пријава, величина тржишта (с обавезом да се свакој држави учесници обезбеди одређени минимални износ), као и да се омогући компензација одређеним државама учесницама, чији би се положај угрозио некоригованом применом наведених критеријума. Ту се, у првом реду, мисли на државе чији службени језик није један од службених језика Европског завода за патенте, али и на оне које имају несразмерно низак ниво патентне активности и/или су релативно скоро постале чланице Европске патентне организације (чл. 13 ст. 2).

Правила која се тичу превођења

Највише расправа током рада на предлозима уредаба о европском патенту са унитарним дејством изазвала су предложена правила о обавези превођења, односно правила о језику на којем се подноси пријава патента и језику на којем се води поступак признања патента (Марковић Поповић, 2013, стр. 361). Ово је била главна неуралгична тачка због које Шпанија и Италија нису прихватиле предлог унитарне патентне заштите проналазака по предлогу комисије из 2010. године, те су остале државе чланице Европске уније кренуле путем усвајања уредаба у режиму ближе сарадње (Ћеранић, 2013, стр. 766). Главни разлог због које су ове две земље одбиле да прихвате предлог комисије је у томе што су као званични језици поступка признавања унитарног патента били предложени енглески, немачки и француски, а не и италијански и шпански (Ћеранић, 2013, стр. 767).

Уредба бр. 1260/2012 о спровођењу ближе сарадње у области стварања заштите унитарним патентом која се тиче превођења, у редакцији у којој је усвојена, декларише да правила превођења морају да буду једноставна и да изискују што мање трошкова у остваривању патентне заштите (Преамбула, т. 4). Наравно, овакав аранжман не би требало да угрожава остваривање правне сигурности, поспешивање иновација, али и посебне погодности које су предвиђене за мала и средња предузећа (Преамбула, т. 5).

Уредба поставља за циљ развијање такве технологије машинског (аутоматског) превођења патенте документације, којом се брзо и ефикасно могу сачинити преводи на све језике који су у службеној употреби у Европској унији. Ови преводи се не би сматрали аутентичним, тј. не би производили правно дејство, већ би служили потпунијем и тачнијем обавештавању заинтересованих лица о пријавама европских патената и опису патената (Преамбула, т. 11). Свесни да оваква технологија аутоматског превођења још није доступна, у Уредби се прописује један прелазни период у којем треба омогућити стварање услова за квалитетно аутоматско превођење. С обзиром на футуристичку димензију овог аутоматског превођења, прелазни период износи 12 година од дана почетка примене Уредбе (чл. 6 ст. 5), што зависи од ступања на снагу Споразума о јединственом патентном суду. Он, истина, може да буде и краћи, уколико се раније успостави ефикасан и квалитетан систем аутоматског превођења. Тако, Уредба прописује да се по истеку шест година од дана почетка њене примене образује стручна комисија која ће утврдити да ли систем аутоматског превођења омогућава квалитетан превод на све језике који су у службеној употреби у Унији. Ову контролу стручна комисија понавља сваке друге године (чл. 6 ст. 3). Уколико утврди да је систем аутоматског превођења достигао тај ниво који обезбеђу-

је квалитетан превод на све службене језике Заједнице, предложиће Савету да укине привремени режим и пре истека 12 година од почетка примене Уредбе (чл. 6 ст. 4).

У овом прелазном периоду, уз захтев за признање унитарног дејства европском патенту, прилаже се превод европског патентног захтева у целини на енглеском језику, ако се поступак за признање унитарног дејства патента води на немачком или француском језику, односно превод европског патентног захтева у целини на било ком службеном језику Уније (тренутно 24 језика), ако се поступак води на енглеском језику (чл. 6 ст. 1).

У погледу језика на којем се води поступак за признање патента са унитарним дејством, Уредба прихвата правила КЕП-а (чл. 2 ст. 1, т. б).¹⁰ Ово решење се правда рационалним аргументима. Наиме, поступак добијања европског патента са унитарним дејством, заправо се ослања на већ успостављени механизам за признање европског патента. Другим речима, користе се капацитети Европског завода за патенте, кадровски и администативни, чиме се настоји да се избегну додатни трошкови патентне заштите. Поред тога, једнако као и КЕП, Уредба препознаје објективну разлику која у погледу употребе језика, али и поднесених пријава, постоји. Према подацима Европског завода за патенте, највише патентних пријава поднесено је из Сједињених Америчких Држава, а са европског простора из Немачке. Језици на којима су пријаве поднесене су најчешће енглески, немачки и француски, без обзира на то из које земље потиче подносилац пријаве (интернет страница Европског завода за патенте).

За признање унитарног дејства, по правилу, није потребно додатно превођење, ако је патентна пријава поднесена на једном од службених језика, а патентни захтеви преведени на друга два службена језика Европског завода за патенте (енглески, француски, немачки) (чл. 3 ст. 1, у вези са КЕП, чл. 14 ст. 6).

Међутим, обавеза превођења је прописана за случај спора због повреде патента или спора ради накнаде штете. Тако, у поступку због повреде патента, носилац патента је дужан да, по захтеву субјекта који се терети за повреду патента, обезбеди превод патентне документације у целини на службени језик државе учеснице у ближој сарадњи на чијој територији је дошло до повреде патента или

---

¹⁰ КЕП утврђује да су службени језици Европског завода за патенте немачки, енглески и француски (КЕП, чл. 14 ст. 1). Европска пријава патента мора бити поднета на једном од службених језика. Ако је поднета на неком другом језику, уз пријаву се мора приложити превод на један од службених језика (чл. 14 ст. 2). Службени језик на којем је пријава поднета, односно језик на који је пријава преведена, мора бити коришћен у свим поступцима пред Европским заводом за патенте (чл. 14 ст. 3).

на службени језик државе у којој се налази његово пребивалиште или боравиште. Ако су у питању различите земље, избор службеног језика врши лице које се терети за повреду патента (чл. 4 ст. 1). У споровима у вези са унитарним патентом носилац патента је дужан да, по захтеву суда у чијој је надлежности вођење поступка, достави суду превод на језик који је у службеној употреби пред тим судом (чл. 4 ст. 2). Ови трошкови падају на терет носиоца патента (чл. 4 ст. 3).

У поступцима ради накнаде штете због повреде патента, нарочито ако је субјекат, за кога се тврди да је повредио патент, мало или средње предузеће, физичко лице, непрофитна организација, универзитет или научно-истраживачка установа која се финансира из јавних средстава, суд ће ценити да ли је пре добијања превода патента на језик на који постоји обавеза превођења патента, у складу са горе наведеним, знао да врши повреду патента или се основано могло очекивати да има сазнање о томе (чл. 4 ст. 4). Овом одредбом Уредба 1260/2012 улази у сферу деликтног права, штитећи тако опште принципе грађанскоправне одговорности. Другим речима, одговорност за накнаду штете може да буде смањена, или чак искључена, јер чињеница да лице које се позива на одговорност није знало нити је могло знати да врши повреду нечијег субјективног права заправо утиче на одређивање противправности, односно кривице. Повлашћени положај наведених субјеката резултат је општеприхваћене претпоставке да су они савесни, с обзиром на њихову делатност (научноистраживачке установе) и непрофитни или нископрофитни карактер.

Наведене одредбе очигледно стављају у тежи положај подносиоца пријаве, односно носиоца патента, који је поднео пријаву на неком језику који није службени језик Европског завода за патенте. Ову неравнотежу Уредба настоји да (делимично) исправи тиме што прописује обавезу стварања компензационих фондова из којих би се намиривали трошкови превођења. Међутим, право на накнаду трошкова превођења из ових фондова имали би искључиво мала и средња предузећа, физичка лица, непрофитне организације, универзитети и научноистраживачке установе које се финансирају из јавних средстава, под условом да имају седиште или пребивалиште у једној од држава које учествују у ближој сарадњи (чл. 5 ст. 1 и 2).

*Правила о судској надлежности поводом спорова
у вези са унитарним патентом*

Друго питање које је изазвало велике турбуленције између органа Европске уније било је питање судске надлежности у споровима поводом директних и индиректних повреда патента и ограничења права добијених на основу унитарног патента (Ђеранић, 2013, стр. 770), (тј. у вези са чл. 6, 7 и 8 Уредбе бр. 1257/2012). Иницијално је за ове спорове била предвиђена надлежност Суда правде Европске уније.

Међутим, одлуке овог суда имају карактер својеврсног тумачења, будући да се изјашњавају о захтеву поступајућег националног суда у вези са усклађеношћу националног права са правом Европске уније, односно интерпретацијама релевантних прописа Европске уније. У том смислу, оне представљају заправо одлуке о претходним питањима, које обавезују само суд који је такав захтев упутио. Одсуство обавезујућег дејства према свим државама чланицама значајно ограничава могућност униформне патентне заштите кроз постојећу европску правосудну институцију. Стога је Европски савет, под притиском британске владе, изменио текст предлога Уредбе бр. 1257/2012. После значајних политичких превирања у институционалној структури Уније, која су уследила због уплива Европског савета као органа претежно политичке, а не законодавне надлежности, у поступак усвајања европског пакета патентних прописа (детаљније: Ћеранић, 2013, стр. 770–773) нађен је компромис (тзв. „Кипарски компромис“), према којем се у случају повреда чл. 6, 7 и 8 упућује на примену норми права државе учеснице у ближој сарадњи, које се одређује према националној припадности подносиоца патента (Ћеранић, 2013, стр. 773). Дакле, на патент са унитарним дејством се примењује национални третман.

Овим је пропуштено да се пакетом патентних прописа створи истинска униформна заштита патената. Заправо, очекивано уједначавање се премешта на терен акта са инструменталном функцијом, посредним путем: државе чланице треба да усагласе своје националне прописе усвајањем и ратификацијом Споразума о јединственом патентном суду (Hilty et al, стр. 9). Овај Споразум предвиђа пак искључиву надлежност Јединственог патентног суда за све спорове у вези са повредом и поништајем како европског (класичног), тако и унитарног патента (чл. 1 Споразума о јединственом патентном суду). Тиме се у наведеним питањима одузима надлежност националним судовима и ствара нови судски орган у оквиру граница Европске уније. Иако се чини да је направљен значајан помак у циљу централизације судске надлежности, односно уједначавању патентне заштите, поједина решења која су у Споразуму прописана, наводе на другачије размишљање. Навешћемо само она која се тичу предмета овог рада.

Најпре, седиште Јединственог патентног суда је у Паризу, а специјализована одељења су у Лондону и Минхену (чл. 7 ст. 2 Споразума о јединственом патентном суду (СЈПС)). Поред тога, могуће је оснивање и локалних судова на захтев државе чланице блиске сарадње, али и допунских и регионалних судова (такође на захтев, уз испуњење одређених услова) (чл. 7 ст. 3, 4, 5 СЈПС). Овим се ствара у извесном смислу својеврсна мрежа судова, што се противи смислу концентрације надлежности, ради уједначавања судске заштите па-

тентног права. Истина, овај проблем се може превазићи актима којима се уређује поступак пред новим судским органом. Оно што нам се, у контексту нашег рада, чини значајнијим јесте чињеница да се у споровима пред Јединственим патентним судом (односно свим његовим одељењима) примењују, између осталог, национални прописи. Стога се и судске одлуке, чак пред једним судом, могу разликовати. Суд правде, према тексту Споразума, задржава надлежност у поступку одлучивања о претходном питању у споровима који се тичу повреде унитарног патента (чл. 24 СЈПС), али с обзиром на то да се поступак пред овим органом покреће на захтев поступајућег суда, који може да изостане, та чињеница не пружа довољно гаранција да ће лако тећи поступак уједначавања судске заштите патената.

ДА ЛИ ЋЕ ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ СА УНИТАРНИМ ДЕЈСТВОМ ИСПУНИТИ ОЧЕКИВАЊА?

Како већ произлази из напред наведеног, циљ унитаризације европског патента јесте стварање услова за његову унификацију унутар јединственог тржишта Европске уније. У позадини ове идеје заправо стоји тежња да се кроз патент ЕУ, који се сматра кључним елементом за реализацију „пете слободе“ – кретање знања (An Industrial Property Rights Strategy for Europe, Communication COM 2008/456, стр. 3), оствари економски раст Уније.

Процес доношења пакета патентних прописа текао је уз одређена неслагања држава чланица Европске уније. Слободни смо да закључимо да су она великим делом политичке, а мање економске природе. Остављајући по страни околности које су претходиле доношењу односних Уредаба, односно Споразума, на овом месту ћемо настојати да сагледамо ефекте евентуалног ступања на снагу нових прописа.

Најпре, чињеница да је европски патент са унитарним дејством само посебан споразум у оквиру класичног европског патента, захтева поређење ових могућих форми патентне заштите. Тако, европски патент са унитарним дејством, с обзиром на то да не захтева накнадно валидирање од стране држава учесница ближе сарадње, битно смањује трошкове патентне заштите. Тиме се, бар иницијално, отклањају главни недостаци постојећег класичног европског патента, који је оцењен као изузетно скуп, посебно у поређењу са трошковима истог облика заштите на тржиштима највећих конкурената у иновацијама, Сједињених Америчких Држава и Јапана (Dungay, de la Potterie, стр. 23).

Ипак, чини нам се да суштински проблем заштите европским патентом увођењем унитарног дејства није решен. Ако занемаримо чињеницу да све чланице Европске уније нису учеснице ближе са-

радње, која је оквир оваквој правној заштити, намеће нам се питање на који начин ће се помирити интереси држава партиципаната. Наиме, уредбе о којима је било речи не садрже одредбе материјалног права. Стога би се могло очекивати да ће истинско унитарно дејство изостати, будући да се у најважнијим питањима правне заштите и овај патент подвргава националним прописима. Чињеница да уредбе нису ратификоване у највећем броју држава већ донекле индикује постојање проблема који превазилазе процесне, односно административне оквире. Истина, као стожер уједначавања поставља се јединствени патентни суд, али будући да је потребно додатно усклађивање прописа држава чланица, чини нам се да се процес враћа на почетну тачку. То заправо значи да би Европска унија морала да преиспита тренутне позиције и уложи додатни напор у циљу стварања новог, *sui generis* патентног права. Иако је то тежи, већ постојеће околности потврђују да је то једини прави пут.

*ДОМАЋЕ ПАТЕНТНО ПРАВО У ПЕРСПЕКТИВИ
ПРИСТУПАЊА ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ, У СВЕТЛУ ПАКЕТА
ПАТЕНТНИХ ПРОПИСА*

Без обзира на чињеницу да је Србија чланица КЕП-а, која чини језгро европског патента са унитарним дејством, тренутно није могуће користити привилегије унитарне заштите на територијама држава учесница ближе сарадње (Ђеранић, 2014, стр. 82). Дакле, домаћи подносиоци патентних пријава Европском заводу за патенте не би могли означити једну државу партиципанта за патентну заштиту са унитарним дејством и тиме проширити дејство и на остале учеснице. Разлог томе лежи у чињеници да је пакет патентних прописа продукт Европске уније, а Србија је још увек ван њених оквира.

Међутим, Србија је 2012. године и формално постала кандидат за чланство у Европској Унији, што подразумева обавезу усаглашавања са правном тековином Заједнице. Хармонизација домаћег права са правом Европске уније већ тече једно време и обухвата готово све области права. Уредбе о унитарном патенту усвојене су у режиму ближе сарадње, што значи да оне у моменту приступања Унији неће *ex lege* имати правно дејство и на територији Србије. Србија ће, као и све друге земље чланице Уније, имати слободу да одлучи да ли ће се прикључити ближој сарадњи у овој области или ће остати ван ње. Међутим, мало је вероватно да неће узети учешће, јер се може претпоставити да би овај систем, у практичној примени, више погодовао него шкодио. Домаћи проналазачи би у систему унитарног патента једноставније и јевтиније остварили патенту заштиту својих проналазака на територији (скоро) целе Уније, у односу на трошкове постизања приближно сличне територијалне покривености преко класичног европског патента.

Имајући у виду да се процес ратификације Споразума о јединственом патентном суду споро одвија, реална је процена да пакет патентних прописа Европске уније неће ступити на снагу у догледно време. Када се (и ако се), међутим, то догоди и Србија буде била чланица Уније, ратификацијом Споразума, тј. приступањем ближој сарадњи, Уредбе о унитарном патенту ће важити и на територији Србије. Будући да су у питању уредбе, а не директиве, нема потребе за њиховим транспоновањем у домаће право.¹¹

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Највећа предност која се очекује од европског патента са унитарним дејством је битно смањење трошкова патентне заштите, јер ће се плаћати само једна такса за признавање патента и једна такса за његово одржавање, при чему се дејство патентне заштите простире на територију свих 25 држава чланица Европске уније које учествују у ближој сарадњи. Класичан европски патент подразумева плаћање посебних накнада за сваку државу за чију територију је признат (Ђеранић, 2013, стр. 765).

Међутим, упркос очекивањима у погледу уштеде на трошковима признања патента с дејством на територији више држава чланица Европске уније, концепт унитарног патента је под знаком питања од почетка миленијума (Hilty et al, стр. 6), када је поново предложено његово увођење, после два неуспела покушаја увођења комунитарног патента. Као највеће замерке на рачун пакета патентних прописа Уније, које бацају сенку на цео концепт унитарног патента, истичу се режим превођења, који је био кључни разлог због којег Шпанија и Италија непрестано држе унитарни патент под притиском тужби и критика, с једне стране, и успостављање независног правосудног механизма за патентне спорове, што је довело до искључења надлежности Суда правде Европске уније у овим врстама спорова, с друге стране (Ђеранић, 2013, стр. 777).

Према садашњем стању ствари, потреба будућег усклађивања српског патентног права са Уредбама о унитарном патенту и Споразумом о јединственом патентном суду, или тачније прилагођавање Закона о патентима, за сада је само хипотетичка, будући да ће унитарни патент заживети само под двоструким хипотетичким предусловом, једним позитивним, и једним негативним. Најпре, неопходно је да Споразум о патентном суду ратификује довољан број држава, што се према садашњем стању ствари неће десити у скорој будућности. Као

---

¹¹ У литератури се истиче да је неопходно створити услове да се државе чланице Европског завода за патенте, које су изван ЕУ, укључе у рад Јединственог патентног суда (Addor, Mund, стр. 21–30)

што се то могло и очекивати на основу ставова општег правобраниоца изнетих пред Европским парламентом о законитости одлуке Савета којом се дозвољава ближа сарадња, Суд је одбио тужбу Шпаније и Италије. Међутим, тиме није значајније убрзан пут стварања јединственог патента, због чега сматрамо да ће релевантни субјекти овом проблему ипак морати да приступе и из угла материјално-правних прописа, који су у овом пакету изостали. За сада расправе у вези са унитарним патентом остају на нивоу академских, са надом да унитарни патент неће доживети исту судбину као комунитарни.

ЛИТЕРАТУРА

- Addor, F., Mund C. (2012). *A Patent Court for Europe*, 4th St. Gallen International Dispute Resolution Conference, University of St. Gallen.
- Дамњановић, К. (2004). *Развој патентног права Европске уније – од хармонизације до унификације и патентно право Србије и Црне Горе* [Evolution of European Union Patent Law – From Harmonization to Unification and Patent Law of Serbia and Montenegro] (докторска дисертација). Београд: Правни факултет.
- Марковић, С. и Поповић, Д. (2013). *Право интелектуалне својине* [Intellectual Property Law]. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду – Центар за издаваштво и информисање.
- Теранић, Ј. (2012). Патент Уније: Актуелна питања и перспективе [Unitary Patent: Current Issues and Perspectives]. *Правна ријеч*, 33, 157–171.
- Теранић, Ј. (2013). Унитарни патент – европски патент са унитарним дејством [Unitary Patent – European Patent with Unitary Effect]. *Право и привреда*, 4–6, 762–778.
- Теранић, Ј. (2014). О успостављању јединственог поступка решавања патентних спорова у Европи [On the Establishment of Unified Patent Litigation System in Europe]. *Право и привреда*, 7–9, 71–85.
- Фишер, С. (2007). *Патент као субјективно право* [Patent as Subjective Right]. Нови Сад: Центар за издавачку делатност Правног факултета у Новом Саду.
- Craig, P. & de Búrca G. (2011). *EU Law – Text, cases and materials, fifth edition*. Oxford: Oxford University Press.

Прописи Републике Србије

- Закон о потврђивању конвенције о признавању европских патената [Act on ratification of Convention on the Grant of European Patents – European Patent Convention] (Конвенција о европском патенту) од 5. октобра 1973. године, са изменама члана 63 Конвенције о европском патенту од 17. децембра 1991. године и изменама од 29. новембра 2000. године, Службени гласник РС – Међународни уговори. Бр. 5 (2010).
- Закон о патентима [Patent Act], Службени гласник РС. Бр. 99 (2011)

Прописи Европске уније

- Agreement on a unified patent court, Council of the European Union, Brussels, 11 January 2013, (OR. en), 16351/12;

- [http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/A1080B83447CB9D-DC1257B36005AAAB8/\\$File/upc_agreement_en.pdf](http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/A1080B83447CB9D-DC1257B36005AAAB8/$File/upc_agreement_en.pdf), (приступ страници 20. септембар 2014. године)
- Regulation (EU) No 1257/2012 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2012 implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection, Official Journal of the European Union L 361/2012; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R1257&rid=1>, (приступ страници 20. септембар 2014. године)
- Council Regulation (EC) No 207/09 of 26 February on the Community Trade mark, Official Journal of the European Union L 78/09; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R0207-20130701&qid=1411458818305&from=EN> (приступ страници 20. септембар 2014. године)
- Council Decision 2011/167/EU of 10 March 2011 authorising enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection, Official Journal of the European Union, L 76/2011; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011D0167&rid=1>, (приступ страници 20. септембар 2014. године)
- Council regulation (EU) no 1260/2012 of 17 December 2012 implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection with regard to the applicable translation arrangements, Official Journal of the European Union L 361/2012; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R1260&rid=1>, (приступ страници 20. септембар 2014. године)

Извори на интернету:

- Agreement on a unified patent court, <http://www.unified-patent-court.org/images/documents/upc-agreement.pdf> (приступ страници 2. јула 2014. године); http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/ratification/index_en.htm (интернет страница Европске комисије, приступ страници 7. јула 2014. године)
- An Industrial Property Rights Strategy for Europe, Communication COM 2008/456 of 16 July 2008, from the Commission to the European Parliament, the Council and the European and Social Committee, http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/docs/rights/2008_0465_en.pdf (приступ страници 9. јула 2014. године)
- Интернет страница Европског завода за патенте, <http://www.epo.org/about-us/organisation/member-states.html> (приступ страници 7. јула 2014. године).
- Интернет страница Европског завода за патенте, <http://www.epo.org/about-us/annual-reports-statistics/statistics/filings.html> (приступ страници 9. јула 2014. године)
- Judgment of the Court (Grand Chamber) in Joined Cases C-274/11 and C-295/11, 16 April 2013. <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d0f130de9e162587dccc4ddb67e9b0acde8369c.e34KaxiLc3eQc40LaxqMbN4OaNyKe0?text=&docid=136302&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=326919> (приступ страници 2. јула 2014. године)
- Jérôme Danguy, Bruno van Pottelsberghe de la Potterie, Costs Benefits – Analysis of the Community Patent, http://www.epip.eu/conferences/epip04/files/VANPOTTELSBERGHE_Bruno.pdf, (приступ страници 9. јула 2014. године)

- Reto M. Hilty, Thomas Jaeger, Matthias Lamping, Roberto Romandini, Hanns Ullrich, Comments on the Preliminary Set of Provisions for the Rules of Procedure of the Unified Patent Court, Max Planck Institute for Intellectual Property and Competition Law Research Paper Series, No. 13–16, October 2013, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2337467 (приступ страници 20, септембар 2014. године)
- Reto M. Hilty, Thomas Jaeger, Matthias Lamping, Hanns Ullrich, The Unitary Patent Package: Twelve Reasons for Concern, Max Planck Institute for Intellectual Property and Competition Law Research Paper Series, No. 12-12, October 2012, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2169254 (приступ страници 20, септембар 2014. године)

EUROPEAN PATENT WITH UNITARY EFFECT – IS THE GOAL FEASIBLE?

Sanja Radovanović, Atila Dudaš
University of Novi Sad, Faculty of Law, Novi Sad, Serbia

Summary

The European patent system, established by European Patent Convention (EPC), proved in the decades of its application merits, but showed some weaknesses as well. With regard to the latter, it is emphasized that this system is extremely complex and expensive, since the claims must be translated into the official languages of all countries whose territory the protection is sought for, in each of them the patent proprietor has to pay renewal fees, and in the validation procedure domestic solicitors must be engaged. Efforts to overcome these problems have been developed to the idea of creating a true community patent, comprising not only single application procedure, but also a unique legal effect within the entire territory of the European Union. The first efforts of this kind, the adoption of the Convention on Community Patent, as well as the Agreement on Community Patent, proved unsuccessful. At the beginning of this millennium, the need to solve the said problem revived. Thus, the European Commission was preparing an initial draft for a decade, and in April, 2011 submitted a legislative proposal to the legislative bodies of the Union, aimed at establishing a uniform system of patent protection of inventions in the European Union: Council regulation implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection with regard to the applicable translation arrangements, Regulation implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection and the Agreement on a unified patent court. These acts, known under the common name "package of patent regulations," after several amendments were finally adopted in 2012 and 2013.

Since a general political consensus on proposed solutions of the crisis of the patent system within the European Union's was lacking, referring to the legal bases in the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union, in 2011 the Council approved the establishment of enhanced cooperation in order to create a unitary system of patent protection. The regulations on the unitary patent came into force twenty days after their publication in the Official Journal of the European Union, but they are still not being applied.

Most discussions during the work on the proposals of regulations of the European Patent with unitary effect were caused by the proposed rules on the duty of translation.

In other words, the rules on language in which the patent application is filed and the language in which the proceedings of granting patent is supposed to be conducted were the weakest points. In terms of the language of the proceedings of granting patent with unitary effect, the Regulations accepted the rules of EPC. Such choice seems to have rational justification. On the one hand, the process of obtaining a European patent with unitary effect relies on the capacity of the European Patent Office. On the other hand, some languages (English, German and French) proved to be primary, according to the frequency of their usage and number of applications submitted.

In addition to the so-called language issues, apparent disagreement between some of the member states of the Union emerged in relation to the issue of jurisdiction in disputes arising from direct and indirect patent infringements, and to limitation to the rights obtained by unitary patent.

The points in dispute listed above led to conflicting attitude of some member states, and slowed down the process of ratification, which fact necessarily raises the question of the effectiveness of the introduction of the new legislation.

In this regard, the paper emphasizes the circumstances, which in the opinion of the authors, could be seen as an essential deficiency of the adopted package of patent legislation.

In terms of substantive law, a package of patent legislation does not introduce a new patent system, additionally to the patent protection already existing in the form of a national patent and classical European patent. More precisely, the unitary patent does not replace existing systems, but in terms of EPC, its regime is considered a separate agreement. Therefore, it appears that the main problem of the European patent system, by introducing unitary effect, persists. As the mentioned regulations do not contain provisions of substantive law, it might be expected that a true unitary effect will be lacking, since in the most important issues national legislation will be applied. Therefore, we believe that the European Union should reconsider its current position and invest the extra effort to create a new, *sui generis* patent law.